

5.5.66, יום ה'

בא אצלי הרמן שרייבר, סופר "השמיגל" הציג לי 12 שאלות: (1) מה הרגשתי כשפגשתי את אדנאור (אדנאור הגיע הנה ביום 2 במאי בחשך וחצי בערב), (2) אם לא נפחדתי משנויים (ביחסים עם גרמניה), (3) האם נתקבל אד. אצל העם והממשלה כראוי, (4) מה פירוש ההסגנה (נגד אדנאור) במלון המלך דוד, (5) האם אני מסכים לדעת אשכול כפי שנאם בשעת קבלת אדנאור בביתו בירושלם, כיישראל מצפה להוכחות נוספות שגרמניה זו שונה מגרמניה נאצית, איך יכלים הגרמנים להוכיח זאת, ומה תקבל ישראל כהוכחה. (7) היתקבל עזר חמרי כחשובה לבעיה מוסרית? (8) המאמין אני באד. שהגרמנים עשו כל מה שאמרו והוכיחו בכנותם להתגבר על העבר, (9) אדנאור שאל את אשכול אם היהודים ימצאו סיפוק בחידוש מולדת ישראל ושימשו דוגמה לאומות אחרות. (10) המאמין אני בגורמליזציה של יחסים עם גרמניה, (11) האם כינון יחסים דיפלומטיים עזרה לכך, (12) האם אני מוכן לבקר בגרמניה - אם גרמניה תזמין אותי.

אמרתי לו כי יש שלשה מהנגדים לגרמניה נוכחית: (1) חושבי אושווי. שנצלו בנס, אלה לא יכלים לשכוח העבר, ואני מבין אותם. עם אלה איני מתווכח. אין לדרוש מהם גישה רציונלית. (2) הימין הקיצוני, (3) השמאל, בראשם קומוניסטים והנגררים אחריהם (מפ"מ ואה"ע). רוב העם אינו רחוק מדעתי: שאין לשכוח מה שהנאצים עוללו לנו, אבל גרמניה של עכשיו ברובה, וביחוד מנהיגיה ושליחיה אינם נאצים, וחורתנו אמרה "איש בחסאו יומת". אין בדעתי מסעמים שונים להביע דעה על עמדת הממשלה, אם כי אני שמח שהם סידרו יחסים דיפלומטיים עם גרמניה. אדנאור, אני מכיר כמדינאי גדול, איש דתי, ואין לי ספק שמה שעשה בשביל ישראל עשה מחוץ נימוקים מוסריים. איני מכיר את אהרד אבל מגרמנים שבענין היחס לישראל עמדתו היא כעמדת אדנאור ואשר לביקורו לגרמניה לא אומר שבשום אופן לא אבקר, אבל בנידון זה גרמניה דומה בעיני לארצות אמריקה. הלטינת - לא נעים לי לבוא לארץ שאיני מבין את שפתה. כל השיחה נקלטה בשני מקלטים - אחד של שרייבר ואחד של אחד מאנשינו.

- בשלוש וחצי ישיבת הוועדה המדינית - דנו בעיקר בשאלת הוועידה, הצעתי להסיל על חבר או חבר של 3-5 לבדוק המצב בעיירות הפיתוח, חוסר העבודה, הבחירה לברר הסיבות והשתרונות הדרושים.

- בערב נחיימה ארוחה בבית שנער. שנער אחרי הארוחה נאם על "השנים" - אדנאור ו"הזקן" בישראל. אדנאור ענה בהרבה הומור. אחרי הארוחה בא קהל אורחים נוספים, ביניהם קריניצי (שנער גר ברמת-גן) שהזמין לבוא אליו לבקר בפרק הלאומי.

אחמול היתה לי שיחה עם אפרים רייזנר על הסתאבות מפאי אחרי העלולי אשכול שעמדתי עליהם בקונטרס "דברים כהווייתם". רייזנר הבטיח לענות לי בכתב (שאלתי איך אנשי הישרים משלימים עם משטר רמיה ופחד).

6.5.66, יום ו'

בבוקר טלוויזיה מוונצואלה - שאלות על המצב בעולם, במזרח התיכון, יחסינו לארצות אמריקה הלטינית, על סכנת המלחמה בוויטנאם. הוא נוסע מפה לוויטנאם הדרומית.

- אחמול בשתיים אה"צ בא אצלי הלל כהן. אם כי מפאי הסכימה שהוא יהיה חבר בהנהלת סולל-בונה לא על חשבון רפי, אבל למעשה ניטלה ממנו כל הסמכות. יש שלושה בעלי זכות חתימה - רכטר (המנהל החדש, חבר בית הדין העליון) שהוא ממונה אותנו מטפא"י) ונתן כהן מכפר בלוס והלל. אבל חתימת שנים מטפיקה, וברור מי יהיו השנים. מלבד זה יכל אחד לחתום ודרושה חתימה נוספת של מקיד זכות - יש רק לאחד משנים - רכטר ונתן כהן. חברי רפי החליטו שעליו לקבל משטר זה. הוא מחנבד לכך. יש בדעתו להקים חברה בנין של רפי. לשם כך יש להשיג 5 מיליון דולר מגרמניה. אמרתי שאני לא אוכל להיות בין משיגי כסף, אבל גם לו נדמה שאין טעם שישאר בהנהגת סו"ב.

- בא אצלי איטר. הוא כוחל באשכול ובכמה מחבריו.

- בערב שיחת חברים (חנה למדן, שמעון, מ. דייך, משה חובב, ועוד) על מצוקה כספית של